

Vladimir Ham

Želimir Mesarić

KRISTJAN CIMER

DOGAĐAJI PO KOJIMA ĆE BITI ZAPAMĆENA

KAZALIŠNA 2023. GODINA

Obilježena je nizom koprodukcija, povratkom u obnovljene prostore, a negdje i novim vodstvima

U javnosti je najviše odjeknula smjena ravnatelja KD-a Vatroslava Lisinskog

osvježenje

POKRENUTI
SU I NOVI
FESTIVALI

Povratak u novo-obnovljene zgrade, nova vodstva na čelu kazališnih kuća i festivala, a u javnosti je najviše odjeknula smjena ravnatelja Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog u Zagrebu Dražena Siriševića. Gradonačelnik Tomislav Tomašević odluku o razrješenju ravnatelja Lisinskog donio je krajem veljače na prijedlog Upravnoga vijeća, koje je navelo da Sirišević nije podnosio izvještaje o radu u pisanoj formi i druge nepravilnosti, a nakon te odluke niz uglednih osoba iz svijeta glazbe i umjetnosti pokrenuo je platformu za podršku Siriševiću. Na mjesto ravnatelja Lisinskog gradonačelnik je imenovao Ninu Čalopek, a Sirišević je u travnju postao novi ravnatelj Opere riječkoga HNK-a.

Novi intendant

Dva zagrebačka kazališta, Gavella i Komedija, kraj godine dočekala su u obnovljenim zgradama, pri čemu nije samo obnovljena Gavella od posljedica potresa nego je i dovršena gradnja male scene, započeta prije šest godina. Na pozornici Male Gavelle održana je i prva predstava nakon povratka ansambla u zgradu u Frankopanskoj 10, "Kozmički žongleri" Kalmana Mesarića, a prva predstava na velikoj pozornici bila je praznična drama Mate Matišića "Moji tužni monstri". Konstrukcijska obnova Komedije završena je u studenome, a kao prva premijera u

potpuno obnovljenom kazalištu odigrana je komedija Oscara Wildea "Važno je zvati se Ernest" u režiji Ivana Plazibata. Otvoreno je i obnovljeno Malo rimsko kazalište u Puli, koje može primiti oko 1250 osoba, te će ponovno, kao i u antičko doba, biti mjesto susreta publike i umjetnika.

Godina 2023. donijela je i promjene na vodećim pozicijama nekoliko kazališnih kuća i festivala, a u javnosti je najviše odjeknula smjena ravnatelja Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog u Zagrebu Dražena Siriševića. Gradonačelnik Tomislav Tomašević odluku o razrješenju ravnatelja Lisinskog donio je krajem veljače na prijedlog Upravnoga vijeća, koje je navelo da Sirišević nije podnosio izvještaje o radu u pisanoj formi i druge nepravilnosti, a nakon te odluke niz uglednih osoba iz svijeta glazbe i umjetnosti pokrenuo je platformu za podršku Siriševiću. Na mjesto ravnatelja Lisinskog gradonačelnik je imenovao Ninu Čalopek, a Sirišević je u travnju postao novi ravnatelj Opere riječkoga HNK-a.

Vicko Bilandžić preuzeo je dužnost intendanta splitskoga HNK-a, ravnateljem Drame imenovan je Ivan Plazibat, ravnateljicom Opere Ivana Srbljan, a Baleta Pedro Carneiro. Postavši intendant HNK-a Bilandžić je postao i novi ravnatelj Splitskoga lje-

ta. U osječkom HNK-u početkom travnja dužnost intendant preuzeo je Vladimir Ham, novog intendant dobile su i Dubrovačke ljetne igre, pijanisticu Martinu Filjak, a nova ravnateljica dramskog programa Igara postala je Senka Bulić. Matija Ferlin novi je umjetnički voditelj Istarskog narodnog kazališta - Gradskog kazališta Pula (INK), a Milivoj Juras novi ravnatelj Gradskog kazališta Zorin dom u Karlovcu.

Najboljom u kategoriji operete i mjuzikla proglašena je opereta "Vesela udovica" HNK-a u Osijeku

Hrvatsko društvo dramskih umjetnika za svekoliko umjetničko djelovanje ove je godine nagradilo redatelja Želimira Mesarića za područje drame i sopranisticu Branku Beretovac-Vondraček za područje opere. Najboljom dramskom predstavom hrvatskog glumišta proglašen je Molièreov "Don Juan" zagrebačkog HNK-a, a kategoriji operete i mjuzikla opereta Franza Lehára "Vesela udovica" osječkoga HNK-a, a najboljim baletom "Peer Gynt" zagrebačkog HNK-a. Uz tradicionalne velike festivale - Marulićeve dane, Split-

sko ljetno i Dubrovačke ljetne igre te niz manjih, ove je godine održan i Muzički biennale Zagreb, koji je ponudio više od 50 programa, od "Opere Rose", namijenjene djeci od jedne do tri godine, do praznične opere "Lennon" Ive Josipovića prema libretu Marine Biti.

Festivalska scena ove je godine u lipnju obogaćena novim festivalom Opera Zagreb, u produkciji zagrebačkoga HNK-a, na kojemu su predstavljene najveće operne uspješnice nacionalnih kazališnih kuća. Splitski HNK i zagrebačka Komedija uključili su se u obilježavanje 100. obljetnice rođenja novinara i pisca Miljenka Smoje predstavama "Tiha noć" i "Velo misto", a Zagrebačka filharmonija organizirala je Festival Dora Pejačević u povodu 100. obljetnice skladateljicine smrti.

50 godina rada

Matica hrvatska i zagrebački HNK obilježili su kolokvijem "Kazališni pisac Miroslav Krleža" 130. godišnjicu književnikova rođenja, svečanim koncertom u zagrebačkom HNK-u obilježena je i 150. godišnjica otvorenja zgrade Hrvatskog glazbenog zavoda u Gundulićevoj ulici, a 75. godišnjicu postojanja proslavilo je i najstarije kazalište slijepih u svijetu Novi život.

U riječkom HNK-u od karijere se ulogom u "Pikovoj dami" Petra Iljića Čajkovskog oprostila operna diva Dunja Vejzović, koja je s Christianom Romanowskim potpisala i režiju predstave, a u osječkom je HNK-u 50 godina umjetničkog rada obilježio Želimir Mesarić, režijom drame "Jom kipur ili pomirenje" Ivane Šojat.

Medu brojnim premijerama izvedenima u 2023. ističe se niz koprodukcijskih predstava, pa su tako suradnjom HNK-a Ivana pl. Zajca iz Rijeke i zagrebačkog HNK-a nastali baleti "Spartak" i "Čajkovski" te predstava "Enigmatske varijacije" francuskog pisca Éric-Emmanuela Schmitta u režiji Neve Rošić.

Riječki i varaždinski HNK surađivali su u produkciji baletnoga diptiha "Sad i nikad više" i dramske predstave "Slučaj vlastite pogibelji", nastale prema novom romanu Kristiana Novaka, a riječko je kazalište ostvarilo i dvije koprodukcije sa slovenskim kolegama - Verdijevu operu "Don Carlo" i dramsku "Cure". Među koprodukcijskim predstavama su i Jarryjev "Kralj Ubu" u režiji Mirana Kurspahića nastao suradnjom Gavelle i Kerempuha te "12. NOĆ ili kako hoćete" Grzegorza Jarzyne nastala prema Shakespeareovoj komediji u koprodukciji Zagrebačkog kazališta mladih i Dubrovačkih ljetnih igara. **Duška Gerić Koren/H**